

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/229/2021
Identifikačné číslo spisu: 1318206632
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1318206632.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Smerácke memento, s.r.o. v likvidácii, so sídlom v Dunajskej Lužnej, Zámočnícka 80/32, IČO: 36 282 413 (predtým IN TV, s.r.o., so sídlom v Dunajskej Lužnej, Zámočnícka 80/32, IČO: 36 282 413), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mgr. Karol Haťapka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vretenová 4, proti žalovanému Golden City Group, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Stará Vajnorská 11, IČO: 45 345 066, zastúpenému RASLEGAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mostová 2, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 17 C 123/2018, o určenie neplatnosti ukončenia zmluvy, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave 22. decembra 2020, sp. zn. 8 Co 103/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 17 C 123/2018-118 z 20. novembra 2019 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že zádržné právo žalovaného z ukončenia zmluvy č. XXX-X-X o podnájme nebytových priestorov dohodou a dohody o vysporiadaní súvisiacich nárokov zo dňa 02. januára 2017 neexistuje (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Z Dohody o ukončení zmluvy č. XXX-X-X o podnájme nebytových priestorov a Dohody o vysporiadaní súvisiacich nárokov zo dňa 02. januára 2017, zistil, že podľa čl. 2.1 Dohody nájomca vykoná zmenu vstupných zámkov do predmetu podnájmu a objektu, s čím podnájomca súhlasí a nepožaduje ďalší vstup do predmetu podnájmu po podpise tejto dohody. V bode 2.3. Dohody bolo konštatované, že nájomca eviduje voči podnájomcovi ku dňu podpisu dohody pohľadávky v celkovej výške 53.979,20 eur na istine, podrobná identifikácia tvorí neoddeliteľnú prílohu tejto dohody; podnájomca tento záväzok v danej výške uznáva čo do dôvodu a výšky. Zo žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok súd prvej inštancie zistil, že žalobca, ktorý je totožný so žalobcom v tomto konaní, žiada, aby bol oprávnený zo zádržného práva zabezpečujúceho jeho nároky voči žalovanému v tomto konaní vo výške 53.979,20 eur s

príslušenstvom, ktoré vznikli z titulu omeškania s úhradami nájomného a súvisiacich platieb podľa zmluvy oprávneným na prevzatie vecí z úschovy, ktoré boli uložené uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-1122/2-VYS-B3-2017, zo dňa 31. januára 2019, tak, ako sú vymedzené. Po právnej stránke okresný súd vec posúdil podľa § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pretože žalobca nepreukázal, čo sa na jeho právnom postavení pozitívnym rozhodnutím súdu zmení. Ďalej bude prebiehať konanie na Okresnom súde Pezinok o vydanie vecí z držby, kde sa otázka existencie zádržného práva žalovaného voči žalobcovi bude riešiť. Okrem toho, žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aké hnutelné veci sú v držbe žalovaného, keď podľa súpisu vecí sú tieto v držbe polície a sú predmetom konania na Okresnom súde Pezinok. Okresný súd zároveň zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom Q.. V. W. W. a J.. T. T., nakoľko vykonanie týchto dôkazov za situácie, že nie je splnený predpoklad existencie naliehavého právneho záujmu na takomto určení, by bol nehospodárny a nadbytočný. O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 22. decembra 2020, sp. zn. 8 Co 103-2020 potvrdil žalobcom napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal nárok náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd považoval za správny záver súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že a ako sa jeho právne postavenie pozitívnym rozhodnutím zmení, resp. zlepší. Otázka určenia existencie, resp. neexistencie zádržného práva žalovaného, nebude mať za následok vydanie mu vecí žalovaným a ďalej budú prebiehať konania o vydanie vecí, v ktorých sa otázka (ne)existencie zádržného práva žalovaného voči žalobcovi bude riešiť ako predbežná otázka. Aj odvolací súd mal za to, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na vyriešení spornej predbežnej otázky súdnym rozhodnutím a predmetná žaloba slúži len zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Za ďalšie odvolací súd konštatoval, že pokiaľ súd prvej inštancie nerozhodol o návrhu žalobcu na spojenie vecí na spoločné konanie v intenciách § 166 ods. 1 CSP z určujúceho, materiálneho hľadiska nebol síce jeho postup súdu prvej inštancie správny (keď výslovne nerozhodol o zamietnutí návrhu na spojenie vecí), avšak žalobcovi i naďalej zostali zachované možnosti realizácie jeho procesných oprávnení, v rámci ktorých mohol uplatniť svoj procesný vplyv na výsledok konania. Procesná nesprávnosť, ku ktorej došlo zo strany súdu prvej inštancie, nedosahovala preto v danom prípade intenzitu porušenia práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd považoval za správny postup súdu prvej inštancie, keď upustil od doplnenia žalobcom navrhovaného dokazovania z dôvodu jeho nadbytočnosti. Za nedôvodnú považoval aj námietku žalobcu týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko jeho odôvodnenie spĺňa požiadavky vyplývajúce z § 220 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 ods. 1 písm. f/, § 421 písm. a/ a c/ CSP. Ťažiskom argumentácie dovolateľa bola nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorá má z hľadiska prípustnosti dovolania právne následky, vysvetlené najvyšším súdom už v judikáte R 111/1998. (R 2/2016 - NS SR z 03. decembra 2015). Dovolateľ namietal, že keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP písm. f). Ďalej sa dovolateľ venoval právnej stránke k zádržnému právu, poukazujúc na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Obo 91/2007 z 03. apríla 2008, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 Co 88/2012 z 25. septembra 2013 a rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 4172/2016 z 09. marca 2017 a sp. zn. 21 Cdo 493/2009 zo 16. februára 2011. Ohľadom právnej a skutkovej stránky vo vzťahu k dohode a ukončeniu nájmu, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 108/1996 z 03. februára 1997 a ďalšie rozhodnutia, týkajúce sa posúdenia platnosti (či neplatnosti právnych úkonov). Na základe uvedeného dospel dovolateľ k záveru, že súdy nižších inštancií sa nevysporiadali s otázkou „že zádržné právo je jednostranný právny úkon a nie je k tomu potrebná dohoda, taká dohoda by sa mýňala vo všeobecnosti účinku tohto inštitútu“. Ďalej namietal, že súdy sa nezaoberali podstatnými okolnosťami, ktorými sa dospelo k podpísaniu spornej dohody, preto je aj odôvodnenie neúplné, nejasné, nepresvedčivé, ba

dokonca tieto zásadné fakty a spôsob ako sa s nimi oba súdy vysporiadali absentujú úplne, k čomu malo prispieť aj odmietnutie súdu vypočítať navrhovaných svedkov na pojednávaní. Neakceptovanie dôkazu pri absencii zdôvodnenia prečo ich súd odmietol a bez jeho výpovednej hodnoty spôsobilo neodzrkadlenie reálneho skutočného skutkového stavu, ale stavu pokrúteného, deformovaného a skutočnosť popierajúceho. Súdy oboch inštancií tak zmenil celý kontext prípadu, obmedzil sa de facto len na strohé konštatovanie jednoduchého tvrdenia, že žalobca "nemusel podpisovať takú dohodu" ak s ňou nebol stotožnený. Dovolateľ navrhol rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalobcu je nezrozumiteľné a ťažko uchopiteľné, pričom zdôraznil, že podstatou sporu a jediným relevantným dôvodom neúspechu dovolateľa bol nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, čomu sa žalobca paradoxne v dovolaní nijako nevenuje a ani to nenamieta. Venuje sa okolnostiam, k prieskumu ktorých súdy nižších inštancií ani nepristúpili a to práve pre vyhodnotenie absencie naliehavého právneho záujmu ako nevyhnutného predpokladu pre ďalší súdny prieskum nároku dovolateľa. Ďalej uviedol, že oba súdy podrobne zdôvodnili prečo žiadny výsluch svedkov nevykonali, preto námietke dovolateľa ohľadom neúplného, nejasného či nepresvedčivého odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nemožno prisvedčiť. Žalovaný považoval rozsudok odvolacieho súdu za správny, zákonný a vychádzajúci z adekvátne vyhodnoteného a posúdeného právneho stavu, pričom súdy sa v odôvodnení zodpovedajúco vysporiadali so všetkými návrhmi, ktoré im dovolateľ predkladal. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol, resp. ako nedôvodné zamietol a priznal mu voči dovolateľovi náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, a to z nasledovných dôvodov.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho

súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (písm. a/), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (písm. b/), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (písm. c/), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (písm. d/), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písm. e/), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. f/).

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

16. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

17. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP; namietať nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia a zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania vypočutím svedkov.

18. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne

konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

20. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu vecí predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

21. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

22. Dovolací súd nepovažoval uplatnený dôvod za relevantný z dôvodu, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia (§ 137 písm. c/ CSP) ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Uviedli jasné a presvedčivé dôvody („...otázka určenia existencie, resp. neexistencie zádržného práva žalovaného, nebude mať za následok vydania vecí žalovaným a ďalej budú prebiehať konania o vydanie vecí, v ktorých sa otázka (ne)existencie zádržného práva žalovaného voči žalobcovi bude riešiť ako predbežná otázka. Pokiaľ sa tak žalobca domáha meritórne rozhodnúť o predbežnej otázke, ktorá bude aj predmetom posudzovania v konaniach o žalobách na plnenie vedených pod sp. zn. 43 C 7/2019 a 25 Cb 317/2017, nemá naliehavý právny záujem na vyriešení tejto predbežnej otázky súdnym rozhodnutím...“), so zreteľom na ktoré dospeli k záverom, že právne postavenie žalobcu sa pozitívnym rozhodnutím nemôže zmeniť resp. zlepšiť. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/

CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. V súvislosti so žalobcom namietaným nedostatkom dokazovania, najvyšší súd uvádza, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh (v sporovom konaní žaloba) týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu a nie strán sporu. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (tu por. R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale na základe záverov už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu por. R 37/1993 a 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 86/2012).

24. Ani podľa novej právnej úpravy civilného procesu, účinnnej od 01. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, žiadneho z ďalších písmen rovnakého ustanovenia a ani v zmysle § 421 ods. 1 CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov či nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad vo veci prejednávanej takýmto súdom pod sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti.

25. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie dovolací súd zistil, že súd odôvodnil zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom Q.. V. W. W. a J.. T. T. z dôvodu nehospodárnosti a nadbytočnosti ich vykonania za situácie, že nie je splnený predpoklad existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. I odvolací súd považoval ďalšie dokazovanie za nadbytočné, nakoľko pri absencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení by nebolo možné dospieť k iným právnym záverom, než ku ktorým dospel súd prvej inštancie na základe výsledkov dokazovania vykonaného v rozsahu dostatočne potrebnom pre zistenie a právne posúdenie rozhodujúcich skutočností (viď bod 9 rozhodnutia odvolacieho súdu). Na základe predmetného postupu a jeho odôvodnenia najvyšší súd konštatuje, že súdy nižších inštancií postupovali v súvislosti s nevyhovením dôkaznému návrhu strany sporu/žalobcu správne v súlade so závermi, ktoré sú obsiahnuté v súdnej praxi (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2021, sp. zn. 5 Cdo 107/2019).

26. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jeho patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva, preto dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

27. Pokiaľ dovolateľ zastával názor o prípustnosti ním podaného dovolania aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, najvyšší súd uvádza, že z pohľadu posudzovania prípustnosti dovolania je jednotiacim prvkom pre všetky dovolania podávané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci to, že musí ísť o otázku právnú (questio iuris) a zároveň otázku pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúcu. Z už uvedeného vyplýva, že spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu nie sú a

prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci nezakladajú ako otázky skutkové (questio facti), tak ani také právne otázky, od ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo (otázky len akademického rázu).

28. V prejednávanej veci odôvodnil dovolateľ uplatnený dovolací dôvod tým, že súdy sa nevysporiadali s otázkou „že zádržné právo je jednostranný právny úkon a nie je k tomu potrebná dohoda, taká dohoda by sa mňala vo všeobecnosti účinku tohto inštitútu“. Dovolací súd však z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie zistil, že od vyriešenia uvedenej právnej otázky rozhodnutie odvolacieho nezáviselo, pretože odvolacím súdom (resp. ani prvoinštančným súdom) táto otázka riešená nebola. Naopak, z odôvodnenia je zrejmé, že právnou otázkou, ktorú odvolací súd riešil, bola otázka určenia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, že zádržné právo žalovaného z ukončenia zmluvy č. XXX-X-X o podnájme nebytových priestorov dohodou a dohody o vysporiadaní súvisiacich nárokov zo dňa 02. januára 2017 neexistuje. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie riešil túto otázku tak, že žalobca nepreukázal, že a ako sa jeho právne postavenie pozitívnym rozhodnutím súdu zmení, resp. zlepší. Riešenie tejto právnej otázky však dovolaním žalobcu napadnuté nebolo. Za situácie, keď dovolaním bola napadnutá právna otázka, ktorá odvolacím súdom riešená nebola, absentoval predmet dovolacieho prieskumu a dovolací súd tak nemohol pristúpiť k posudzovaniu správnosti riešenia ničoho, čo riešené nebolo.

29. Na základe uvedeného najvyšší súd uzatvára, že vzhľadom k tomu, že dovolateľ nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, teda dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom podľa § 432 CSP, dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Dovolací dôvod považuje za potrebné taktiež zdôrazniť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP sa však bez ďalšieho vzájomne logicky vylučuje; ich súbeh, resp. vzájomná kumulácia je vylúčená. Nemožno tvrdiť, že tá istá právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná ustálené a zároveň tvrdiť, že je ním rozhodovaná rozdielne, (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 129/2017).

31. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 438 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods.1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v súlade so zásadou úspechu (§ 255 ods. 1 CSP) priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.